

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 14.februar 2019.godine

RTS- Studenti medicine pregledaće građane u zabačenim selima

RTS- Grip se mora odležati, savet epidemiologa

BLIC- NOVI ANTIVAKCINAŠKI SKANDAL Doktorka koja je učila roditelje da bolesti protiv kojih se vakcinišemo NE POSTOJE, sada se "NIČEGA NE SEĆA"

B92- "Predložiću duži raspust, od gripa umiralo 250-300 ljudi"

BLIC- ODMOR DO 22. FEBRUARA Đacima u Užicu produžen raspust zbog gripa

BLIC- PORODILJE I BEBE U LEDEНИM SOBAMA Pukla cev, novosadsko porodilište bez grejanja

N1- Najčuvanija tajna u Nišu - broj obolelih i preminulih od gripa

DNEVNIK- Doniranim rožnjačama vraćaju vid pacijentima

VEČERNJE NOVOSTI- DOM ZDRAVLJA DOBIO LOŠU KONKURENCIJU: I privatnici udaraju pečate za lekarska uverenja

TELEGRAF- Svetlana je napisala 100 životnih mudrosti za pacijente: Sve je odradila sama, a sada se na terapiji u Valjevu uče najvažnije životne stvari

The screenshot shows a news article titled "Studenti medicine pregledaće građane u zabačenim selima" (Medical students examining citizens in forgotten villages). The article discusses a project where medical students from the Faculty of Medicine at the University of Belgrade visit rural and remote areas to provide preventive medical examinations. It mentions the support of the Ministry of Health and the involvement of the Student Parliament of the Faculty of Medicine.

Studenti medicine pregledaće građane u zabačenim selima

Stanovništvo u najzabačenijim ruralnim opštinama i selima Srbije obilaziće studenti završnih godina medicine i obavljaće preventivne zdravstvene preglede građana.

Ministarstvo zdravlja pružiće neophodnu podršku ovom projektu, dogovorenog je na sastanku ministra zdravlja Zlatibora Lončara i predstavnika Studentskog parlamenta Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, predsednice parlamenta Katarine Popović i člana te organizacije Marka Maksimovića.

Projekat parlamenta podrazumeva da studenti završnih godina obilaze zabačena mesta u Srbiji u okviru obaveznog šestomesečnog staža.

Taj projekat omogućiće stanovnicima ruralnih oblasti da češće proveravaju svoje zdravlje, a studentima završnih godina mogućnost da kroz praktičan rad sa lekarima razvijaju svoja znanja, saopšteno je iz Ministarstva zdravlja.

Predstavnici studentskog parlamenta informisali su ministra o radu parlamenta, ali i drugim bitnim pitanjima od značaja za studente medicine, buduće lekare.

Kako je navedeno u saopštenju, saglasili su se i oko nastavka saradnje i zajedničkih aktivnosti na drugim projektima, koji za cilj imaju promociju zdravstva i javnog zdravlja, zdravstvenu pomoć građanima, uz dodatno unapređenje praktičnih medicinskih znanja studenata završnih godina Medicinskog fakulteta.

The screenshot shows a news article from PTC (Radio-Television of Serbia) dated Wednesday, February 13, 2019, at 17:23. The headline reads "Grip se mora odležati, savet epidemiologa". The article discusses a woman who died from the flu in Pančevo, and notes that nearly 85 cases have been reported in Serbia. It also quotes an epidemiologist about prevention. The right side of the screen displays a weather forecast for Belgrade (3°C) and a news sidebar.

Grip se mora odležati, savet epidemiologa

U Opštoj bolnici u Pančevu, prošle noći je od virusa gripe umrla jedna žena - potvrđeno je u toj ustanovi. U Srbiji je prijavljeno skoro 85 hiljada slučajeva oboljenja sličnih gripu.

U Pančevu je prošle noći umrla još jedna žrtva gripe, potvrđeno je u ovoj ustanovi. Epidemiolozi kažu da je trenutno kod nas srednji intenzitet aktivnosti virusa gripe i široka geografska rasprostranjenost. Tato je vrlo važna prevencija.

"Prevencija je veoma važna. Više svežih vitamina iz voća i povrća, održavanje higijenu ruku, adekvatno, višeslojno oblačenje. Pošto kreće drugo polugodište, savet roditeljima da ne šalju bolesnu decu u školu i vrtiće", kaže epidemiolog Branislav Tiodorović.

Po rečima epidemiologa Tiodorovića, ovaj tip virusa nije novi, ali su komplikacije veće nego ranije.

„Ovaj grip se mora odležati“, dodaje epidemiolog Tiodorović. Inače, epidemija gripe prijavljena je u Pirotskom, Zlatiborskom i Moravičkom okrugu i gradu Nišu.

The screenshot shows a news article from Blic.rs. The headline reads: "NOVI ANTIVAKCINAŠKI SKANDAL Doktorka koja je učila roditelje da bolesti protiv kojih se vakcinišemo NE POSTOJE, sada se "NIČEGA NE SEĆA"" (New anti-vaccination scandal: The doctor who taught parents that diseases against which we vaccinate do not exist, now says "nothing exists"). Below the headline is a large image of a medical professional's hands and a syringe. To the right is a sidebar with the text "GRUPPI PONUDA" and "umesto 20.999 din". The Blic TV logo is visible at the top right of the page.

NOVI ANTIVAKCINAŠKI SKANDAL Doktorka koja je učila roditelje da bolesti protiv kojih se vakcinišemo NE POSTOJE, sada se "NIČEGA NE SEĆA"

Antivakcinaši svojim poražavajućim delovanjem uspeli su da dovedu do smrti 15 osoba u Srbiji, agitujući protiv MMR vakcine, a sada imaju novu "zvezdu": novosadskog pedijatra Oliveru Savić, čiji je snimak iz 2016, na kome tvrdi da bolesti poput tetanusa, difterije i dečje paralizu uopšte ne postoje, uzbrukao mreže. Štaviše, lekarka je sali punoj roditelja prenala i stav da je obavezna vakcinacija protiv tih bolesti - prevara!

Doktorka Savić, koja se ne nalazi među antivakcinašima protiv kojih su podnošene krivične prijave, sada se novinarima "Blica" pravda da se ona toga "uopšte ne seća". Međutim, internet pamti, pa smo je pitali - da li i dalje širi takve stavove? Međutim, doktorka Savić nije želela da se odredi.

Krenimo redom:

Na Triteru se ovih dana pojavio snimak doktorke Olivere Savić, pedijatra iz Novog Sada koja ima i privatnu ordinaciju. Snimak je izazvao zgražavanje, pre svega nad logikom koju dr Savić koristi.

"Drži pedijatrijsku ordinaciju i uzima novac od roditelja čiju decu leči od bolesti, a bolesti kao takve NE POSTOJE", primetila je tviterašica koja je snimak i podelila.

A evo šta doktorka tvrdi u snimku:

"Bolesti ne postoje. Nemojte se plašiti bolesti, to je isto jedna prevara koju nam svakodnevno serviraju. Znači, pitajte bilo kog pedijatra da li su ikada u životu videli difteriju, da li su videli polio, da li su videli tetanus. Bilo koju bolest protiv koje se vakcinišu NISMO VIDEGLI. Ni dok smo studirali, ni kasnije u našoj praksi", skandalozna je izjava dr Olivere Savić.

"Nađite pedijatre koji drugačije razmišljaju"

Ona dalje kaže sledeće:

"Edukuje se, učite, nađite pedijatre koji drugačije razmišljaju, koji nisu ostali samo na medicinskom nivou znanja, već su dalje širili. Znači, završavali su akupunkturu, ajurvedu, homeopatiju i tako dalje. Duhovnu medicinu, psihosomatsku medicinu. Toliko stvari ima koje treba da učimo, znači ne smemo stati na Medicinskom fakultetu, moramo dalje učiti."

Ajurveda je, inače, "nauka o dugom životu", odnosno oblik medicine koja potiče iz Indije, a principe bazira na "celokupnom opsegu života" i svetom i prirodnom načinu življenja.

Klasična antivakcinaška logika novosadske lekarke

Priznavanje isključivo alternativnih grana medicine pravilo je među antivakserima, te se tako na forumima posvećenim bojkotu "farmakomafije", često može pročitati da praktikuju gledanje u sunce kao zamenu za ishranu, korišćenje varikine u "zdravstvene" svrhe, a najblaža od svih njihovih suludih praksi jeste ograničavanje na isključivo sirovu hranu.

Kako se može videti na snimku, u gornjem desnom uglu nalazi se žig inicijative "NoVa", građanske inicijative za neobaveznu vakcinaciju. Kako piše na njihovoј Fejsbuk stranici, njihov cilj je "informisanje javnosti u Srbiji i regionu".

"Ni njen mozak nismo videli"

"Ja nikada nisam videla Njujork, tako da ne postoji", paralela je koju je jedan od tviteraša povukao sa ovom logikom, a neko je u komentarima dodao i "Ni njen mozak nismo videli, ergo..."

"Ispričala je teške gluposti koje su me zapanjile"

Doktor Tomislav Stevanović iz Zrenjanina, takođe pedijatar, koji je zajedno sa 270 lekara i roditelja podneo krivične prijave protiv 43 ljudi koji su protivnici vakcinacije dece, objasnio nam je kada je ovaj snimak nastao.

Naime, on zna za njega od ranije, a zabeležen je 2016. godine u Novom Sadu, i u pitanju je tribina pod nazivom "(Ne)opravdanost prisilne vakcinacije, medicinsko-etički, pravo-politički aspekti" u organizaciji Građanske inicijative za neobaveznu vakcinaciju. Na istoj tribini govorile su i poznate antivakcinašice iz Hrvatske.

- Koleginicu Savić znam još sa specijalizacije u Novom Sadu i baš sam se iznenadio kada sam video šta je tu rekla, takve teze pre nisam od nje čuo. Ispričala je teške gluposti koje su me zapanjile. Protiv nje nismo podneli krivičnu prijavu jer to više nigde nije izjavljivala, nije nastavila sa tim stavovima - izjavio je Stevanović.

Savić: "Ne želim da polemišem u javnosti"

"Blic" je kontaktirao i doktorku Savić, koja nije želela jasno da se odredi da li je ili ne za vakcinaciju dece kao i da konkretno protumači svoju izjavu.

- Nisam videla neke bolesti u svojoj praksi, da li su to uradile vakcine ili priroda ne želim da polemišem u javnosti. Nemam nameru da se određujem po pitanju vakcina u medijima, moje mišljenje je da je to akademski rasprava koja treba da se vodi među lekarima, pre svega pedijatrima, a ne u medijima. Koliko je naše znanje upotrebljivo, koliko ga širimo dalje, ljudi ne veruju više ni nama lekarima jer informacija ima raznih. Mi pedijatri treba da vidimo šta znamo, a šta ne, kako bi pomogli deci. Evo, sada vam je epidemija dijabetesa među decom o kojoj нико ne priča - rekla je Savić za "Blic".

Poznati imunolog, i jedna od meta antivakcinaša, dr Srđa Janković, komentarisao je izjavu Olivere Savić.

- Glavni razlog iz kog danas ima malo ljudi, pa i malo lekara, koji su videli bolesti koje vakcine predupređuju je, naravno, upravo u tome što su takve bolesti već dugo uspešno suzbijene ili eliminisane zahvaljujući vakcinaciji - jasan je bio Janković.

On podseća i da je surova bolest poput velikih boginja, potpuno iskorenjena, upravo zaslugom vakcina, te se protiv nje više i ne vakcinišemo. Uskoro bi to moglo da se dogodi i kada je u pitanju dečja paraliza, kaže stručnjak.

Mučna smrt zbog difterije, tetanusa i dečje paralize

Dr Janković pojasnio je i koliko je vakcinacija protiv difterije, tetanusa i dečje paralize, koje Savić pominje, bila korisna za čovečanstvo.

- Dečja paraliza (poliomijelitis, "polio"), bolest je koja je u eri pre otkrića vakcina odnosila veliki broj ljudskih života i kod mnogih osoba izazivala doživotnu paralizu. Danas se, zahvaljujući vakcinaciji, dečja paraliza zadržala samo u malobrojnim žarištima u svetu i veliki su izgledi da uskoro ta bolest sasvim iščeze s lica Zemlje - kaže Janković.

- Difterija je, pak, smrtonosno oboljenje izazvano bakterijom koja izlučuje jak toksin. Pre pojave vakcina, na hiljade dece, ali i odraslih osoba, redovno je umiralo od difterije i to neretko jezivom, mučnom smrću. Vrlo je teško pronaći bilo koji životopis (ili istorijski spis) iz prevakcinalnog doba, a da se ne najde na podatak da je neko izgubio bliske osobe usled difterije.

Mučno je, i, nažalost, nimalo retko, bilo i umiranje od tetanusa, poznatog u našem narodu kao "zli grč".

Bez vakcine, ove bolesti mogu da se vrati!

- Važno je napomenuti da vakcine protiv difterije i tetanusa obezbeđuju imunitet protiv toksina, ali ne i samih bakterija izazivača, što znači da se ove bolesti ne mogu vakcinacijom definitivno iskoreniti, već se "drže na odstojanju" – čim se vakcinacija obustavi, one se mogu vratiti.

Nedavno smo imali i povratak malih boginja, što je takođe usledilo nakon značajnog pada obuhvata stanovništva vakcinacijom, podseća dr Srđa Janković.

Medicina je žrtva vlastitog uspeha

- Ukratko, sama činjenica da se o ovom pitanju ozbiljno diskutuje svedoči o tome u kojoj je meri imunologija, a time i celokupna naučna medicina, "žrtva vlastitog uspeha"; poverenje roditelja u lekare i uvažavanje opravdanosti vakcinacije opadaju delom i zbog toga što se zarazne bolesti od kojih nas vakcine štite retko viđaju, ili se uopšte ne viđaju, a ne viđaju se - zahvaljujući vakcinaciji - zaključuje doktor Janković.

Ko je dr Savić?

U biografiji dr Olivere Savić, koja se može pronaći na internetu, navodi se da je rođena u Novom Sadu gde se školovala i diplomirala na Medicinskom fakultetu, nakon čega nastavlja edukaciju iz akupunkture pri Evropskom centru za mir i razvoj u Beogradu, a zatim upisuje homeopatske studije na Londonskom koledžu u Novom Sadu. Specijalizaciju iz pedijatrije je obavila na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta u Novom Sadu.

Homeopatsko lečenje takođe je "na meniju" u njenoj praksi.

"U odnosu na tegobe deteta i nakon detaljnog razgovora sa roditeljem, preporučuju se homeopatski lekovi koji pomažu datim tegobama. Homeopatijska metoda lečenja u kojoj se prilazi čoveku kao celovitom biću, a isceljenje se vrši sredstvima sličnim bolesti", navodi se na istom sajtu u opisu usluga koje pacijenti mogu dobiti.

"Ne boli ga, nego kenjka"

Na forumu sajta ringeraja.rs, gde su učesnici pisali o lošim iskustvima sa određenim lekarima, jedna majka napisala je sledeće još 2011. godine:

"Dr Olivera Savić, privatni pedijatar. Omašila je bakterijsku upalu oba uha, rekla je da je virusna, samo jednog, promašila terapiju, a kad sam joj posle par dana skrenula pažnju da mi ne deluje normalno da detetu cure potoci iz uha, rekla je da je to sve ok, i da ga dovedem za dva dana, nije čak ni tražila da to pogleda. Zabranila mi je da mu dajem lekove protiv bolova, tvrdila da to ne boli uopšte toliko nego da on kenjka (nikada sebi neću oprostiti što sam joj poverovala, a dete bilo u agoniji)."

Stravična kampanja antivakcinaša

Opšte je poznata činjenica da antivakcinaši, da li iz obesti ili istinskih uverenja, godinama pokušavaju da uvere javnost u štetnost vakcina, i nije im važno kojih: prvo su se bunili protiv MMR vakcine, i uspeli su da zavedu određeni broj roditelja da ne vakcinišu svoju decu, što je rezultiralo time da je 15 osoba preminulo od morbila, bolesti koja bi trebalo da je iskorenjena.

Nedavno su pokušali da prošire paniku i ospore i vakcini protiv virusa humanog papiloma, procentualno najvećeg uzročnika raka grlića materice, ali i karcinoma drugih organa: penisa, anusa, jednjaka...

ПРИМЉЕНИ - nina.konstantinid | Komora zdravstvenih ustanova | KZUS | Admin CMS | "Predložiću duži raspust, od gripa umiralo 250-300 ljudi" | POLITIKA | 0

https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2019&mm=02&dd=1 | Search | Download | Print | E-mail | Embed | More

"Predložiću duži raspust, od gripa umiralo 250-300 ljudi"

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar predložiće na sednici Vlade Srbije da se zimski raspust za osnovce i srednjoškolce produži za još nedelju dana.

IZVOR: TANJUG | ČETVRTAK, 14.02.2019. | 09:45

Facebook | Preporučeno 48 | Podeli | Twitter | Twitaj | Podeli

150 MINUTA
RADNIM DANIMA 13h

B92 - NAJVIŠE KOMENTARA

Stativa i VAR zaustavili Tadića. Real slavio u

9:54 AM 2/14/2019

"Predložiću duži raspust, od gripa umiralo 250-300 ljudi"

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar predložiće na sednici Vlade Srbije da se zimski raspust za osnovce i srednjoškolce produži za još nedelju dana.

On je za TV Pink rekao da se na taj korak odlučio na predlog struke, epidemiologa, koji procenjuju da će u narednom periodu biti još više obolelih od gripa, a da je među pacijentima do sada bilo najviše dece.

Prema podacima Instituta za javno zdravlje "Batut" do sada je od gripa obolelo 104.867 pacijenata, a umrlo je 29 pacijenata čija se smrt može dovesti u vezu sa gripom.

"Velika većina pacijenata koji su umrli imala je udružene bolesti, hronične bolesti, dijabetes, povišen pritisak. Zdravstveni sistem je spreman, dovoljno respiratora, dovoljno leka tamiflu", pojasnio je ministar.

Lončar tvrdi da je epidemiološka situacija u skladu s kretanjem oboljenja za ovo doba godine, da se ranijih godina dešavalо da od gripa u sezoni umre od 250 do 300 ljudi.

The screenshot shows a news article titled "ODMOR DO 22. FEBRUARA Đacima u Užicu produžen raspust zbog gripe". The article discusses the extension of the school break in Užice due to the influenza epidemic. The page includes a photo of a medical professional in protective gear attending to a patient in a hospital bed.

ODMOR DO 22. FEBRUARA Đacima u Užicu produžen raspust zbog gripe

Đacima u Užicu produžen je raspust zbog prijavljene epidemije gripe do 22. februara. Gradonačelnik Tihomir Petković doneo je odluku, na predlog Saveta za zdravlje, da se prekine rad osnovnih i srednjih škola na teritoriji grada od 18. do 22. februara, pošto je prijavljena epidemija gripe.

Kako je obrazloženo, to je učinjeno da bi se "sprečilo povećanje broja obolelih među decom, učenicima i zaposlenima u obrazovno-vaspitnim ustanovama".

Savet za zdravlje apelovao je na roditelje i da decu sa simptomima gripe ne dovode u predškolske ustanove.

The screenshot shows a news article titled "PORODILJE I BEBE U LEDENIM SOBAMA Pukla cev, novosadsko porodilište bez grejanja". The article discusses the use of cold rooms for deliveries at a hospital in Novi Sad. The page includes a photo of medical staff attending to a newborn in a cold room.

PORODILJE I BEBE U LEDENIM SOBAMA Pukla cev, novosadsko porodilište bez grejanja

Kako "Blicu" javljaju trudnice i porodilje iz novosadske "Betanije", grejanje u najvećem vojvođanskom porodilištu ne radi i buduće i novopečene mame i njihove bebe smrzavaju se u hladnim sobama. Kako saznajemo, došlo je do kvara na cevima, a uskoro će se oglasiti i porodilište.

Kako pričaju revolitirane mame, zbog vanrednog stanja sa grejanjem, porodilje se ranije otpuštaju kućama pa čak i one porođene carskim rezom kod kojih je neophodan višednevni oporavak u porodilištu.

- Na odeljenju gde se radi carski rez pukla je cev i curi na odeljenje za sterilitet, pa su sve mame prebačene na neko treće odeljenje i ranije ih puštaju kućama. Radnici će biti najmanje dva dana tamo na popravci - saznajemo od zaposlenih u porodilištu.

Ovim povodom obratili smo se upravi "Betanije", iz koje je navedeno da je na toj klinici tokom prethodne noći došlo do smanjenog pritiska u grejnim telima što je uslovilo slabije grejanje pojedinih soba.

"Dežurna tehnička ekipa je odmah po prijavi izašla na teren i otklonila kvar u celosti. Situacija sa grejanjem na Klinici za ginekologiju i akušerstvo na prostoru od oko 10.000 metara kvadratnih je potpuno normalizovana, sve prostorije se greju optimalno u šta se uverio i v. d. direktora KCV prof. dr Petar Slankamenac koji je obišao Kliniku za ginekologiju i akušerstvo, trudnice i porodilje", piše u saopštenju iz "Betanije".

A screenshot of a computer screen displaying a news article from the N1 news website. The article is titled "Najčuvanija tajna u Nišu - broj obolelih i preminulih od gripe". The date of the article is 13.02.2019. The page includes various news categories like NAJNOVIJE, VESTI, SVET, BIZNIS, SPORT KLUB, VIDEO, COOKING, and more. There are also social media sharing options and a sidebar with other news snippets.

Najčuvanija tajna u Nišu - broj obolelih i preminulih od gripe

Najčuvanija tajna u Nišu, jednom od gradova gde je prijavljena, ali ne i proglašena epidemija gripa, u ovom trenutku je broj obolelih i preminulih od gripa tipa AH1N1. Od Klinike za infektivne bolesti i uprave Kliničkog centra, do lokalnog Instituta za javno zdravlje, novinare upućuju na Institut Batut, odakle danas, takođe, nema odgovora.

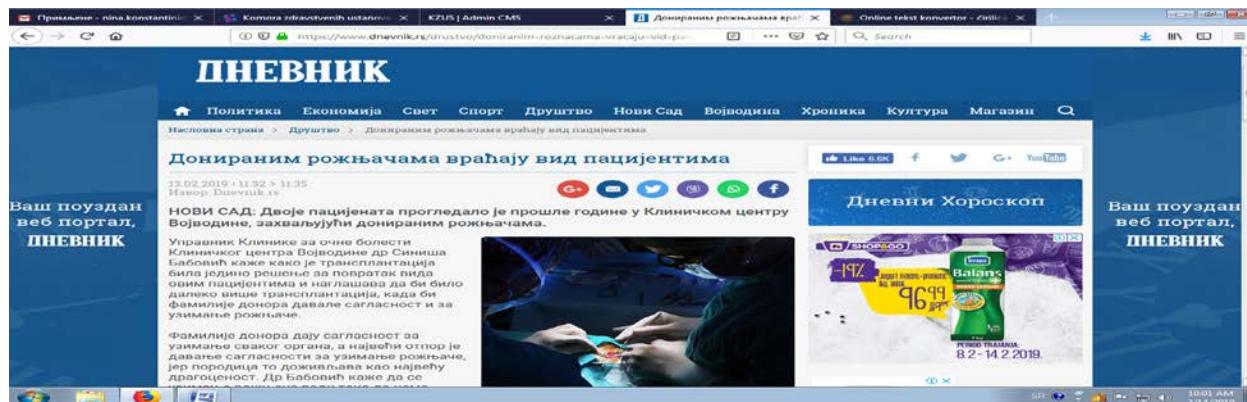
U Nacionalnoj koaliciji za decentralizaciju u Nišu kažu da sve institucije čekaju naređenje, uputstvo ili dozvolu sa višeg nivoa.

"Pritom, kada informacija na kraju i stigne sa višeg nivoa, očigledno uključuje i politički stav, čime se smanjuje i poverenje građana u tačnost objava, recimo - o zagađenju ili stanju epidemije gripe. Takvo ponašanje države pojačava već visoko nepoverenje građana prema institucijama", saopštila je ta organizacija, sa kojom se slaže i epidemiolog Branislav Tiodorović, nekadašnji višegodišnji direktor Instituta i aktuelni predsednik Saveta za zdravlje Grada Niša.

Za N1 kaže da je i Svetska zdravstvena organizacija predvidela da informisanje građana u ovakvim slučajevima mora biti kontinuirano, kako bi ljudi znali kako da se zaštite.

"Najvažnije u ovakvim situacijama, ali i uopšte, jeste imati poverenje u lekare, imati poverenje u sistem. Informacije treba da budu dnevne, na osnovu onoga čime se raspolaže, sa uputstvom kako građani treba da se ponašaju nadalje, odnosno kako da i nadalje primenjuju mere prevencije i budu oprezni, a ne da paniče. A u vezi sa drugim pitanjem, da li treba produžiti rasplust đacima, mi epidemiolozi, velika većina nas, mislimo da bi to samo pomerilo, odnosno produžilo epidemiju za toliko koliko je produžen rasplust, neće je preseći. Jer, neće se epidemija završiti u februaru, pa da kažemo - hajde, učinimo to. Ipak je procena da treba ostaviti ovako i ta će se epidemija najverovatnije završiti sredinom marta", kaže Tiodorović.

ДНЕВНИК

Doniranim rožnjačama vraćaju vid pacijentima

NOVI SAD: Dvoje pacijenata progledalo je prošle godine u Kliničkom centru Vojvodine, zahvaljujući doniranim rožnjačama.

Upravnik Klinike za očne bolesti Kliničkog centra Vojvodine dr Siniša Babović kaže kako je transplantacija bila jedino rešenje za povratak vida ovim pacijentima i naglašava da bi bilo daleko više transplantacija, kada bi familije donora davale saglasnost i za uzimanje rožnjače.

Familije donora daju saglasnost za uzimanje svakog organa, a najveći otpor je davanje saglasnosti za uzimanje rožnjače, jer porodica to doživljava kao najveću dragocenost. Dr Babović kaže da se uzimanje rožnjače radi tako da nema nikakvih vidljivih promena na licu.

Dobijanjem rožnjače od jednog donora spasava se vid za dvoje ljudi, koji nakon transplantacije ponovo vide i mogu samostalno da se kreću. Zbog malog broja donora, s liste čekanja se prvo uzimaju ljudi koji su izgubili vid, navodi dr Babović i dodaje kako se ne uklanja zenica, nego samo rožnjača.

Rožnjača je prednji deo oka, prozirna je i kroz nju se vidi zenica. Ona propada ukoliko dođe do nekih degenerativnih promena zbog naslednih ili staračkih promena ili zbog povreda. Rožnjača se zamuti, ali je iza nje zdrav organ i može da gleda. Jedan broj pacijenata kod kojih strada rožnjača su oni kod kojih dođe do komplikacija nakon neophodnih hirurških intervencija.

Kod propadanja rožnjače, delovi oka koji omogućavaju vid su zdravi i funkcionalni, ali rožnjača kod koju treba da prođu zraci da bi se vid ostvario je zamućena. Ovaj proces je postepen i vremenom se gubi vid, objašnjava dr Babović.

Ljudi kojima treba rožnjača nemaju drugi način da vrate vid i ne postoji tehnologija ili sočivo koje može da zameni ovaj deo oka.

U Srbiji 1.000 ljudi čeka na transplantaciju

Na transplantaciju rožnjače u Srbiji čeka 1.000 ljudi, a u Kliničkom centru Vojvodine na ovu intervenciju čeka od 15 do 20 pacijenata. To su uglavnom pacijenti koji su ranije prošli kroz komplikovane operacije katarakte i kod njih je transplantacija najefikasniji vid lečenja, istakao je dr Babović.

Transplantacije su ranije rađene sporadično, a uvek smo imali obučen kadar za ovu intervenciju. Prošle godine smo od Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo dobili i novu opremu, odnosno, poseban instrumtarium, tako da imamo i kadar i kapacite i opremu, ali smo ipak uradili samo te dve transplantacije. Najveći problem je što je tu uvek prisutan etički momenat, odnosno donorska problematika. Pacijenti kojima smo prošle godine uradili ovu transplantaciju su dobro, kaže dr Babović.

Za razliku od ostalih transplantacija, ovde ima manje komplikacija, jer rožnjača nema krvne sudove, te je manji nivo odbacivanja organa, a kapi koje pacijenti koriste nakon intervencije ne moraju da se stavljuju doživotno. Nije važno ni da donor i primalac bud iste krvne grupe, a Babović ističe i da neki ljudi imaju i doživotno nizak nivo odbacivanja organa.

Transplantacija traje oko jednog sata. Ukloni se rožnjača pacijenta i na njeno mesto se ušije rožnjača donora. Pacijent provede nekoliko dana u bolnici i nakon toga ide kući, objašnjava dr Babović.

Rešenje koje bi dovelo do većeg broja transplantacija jesu banke rožnjače, koje postoje i u zemljama u okruženju. Tako bi se na jednom mestu proveravao kvalitet organa i ispitivanje koje ne može da se uradi samo gledanjem rožnjače. Dr Babović ističe kako postoje različite tehnike transplantacije i navodi kako bi mogao, na primer, da se zadrži samo gornji sloj rožnjače i samo taj deo se zameni, kod osobe koja ima neki ožiljak.

вечерње НОВОСТИ

DOM ZDRAVLJА DOBIO LOŠU KONKURENCIJU: I privatnici udaraju pečate za lekarska uverenja

Dom zdravlja "Dr Milenko Marin" u Lozniци dobio lošu konkurenciju. Od komercijalnih usluga zarada bila 25 miliona

DOM zdravlja "Dr Milenko Marin" u Loznići, poslednjih godina je, od komercijalnih usluga koje se odnose na izdavanje lekarskih uverenja za posao, za vožnju, rad na visini, za nošenje oružja i slične namene zarađivao godišnje oko 25 miliona dinara od čega su obnavljali medicinsku opremu, plaćali konsultante za ginekološku i druge dijagnostike, angažovali dodatne radnike, plaćajući svaki dinar poreza državi.

U poslednjih nekoliko meseci primetan je manji priliv novca od tih usluga, jer su ovo pravo doatile i privatne ustanove. Neke od njih, iz Vojvodine, angažovale su svoje, lokalne predstavnike, koji nemaju veze sa medicinom, pa, praktično, samo pečatiraju uverenja, na svakojakim mestima uključujući i auto-otpade, koje drže penzionisani policajci, pa se dešavalo da neke od takvih dokumenata nadležni i ne priznaju.

Dom zdavlja, kako kaže dr Branka Krasavac, direktorka Doma zdravlja "Dr Milenko Marin", ima najmanju cenu za lekarska uverenja za vozače i za posao - 2.500 dinara. Oni koji žele da dobiju, recimo, uverenje za nošenje oružja, ako idu po uverenje kod privatnika, dužni su da plate 1.000 dinara za potvrdu izabranog lekara da su, na osnovu lekarske dokumentacije, zdravi. Ukoliko po takvo uverenje dođu u Dom zdravlja ne plaćaju tih 1.000 dinara, "jer je lekarska dokumentacija u ustanovi".

- Poštujemo zdravu, ali ne i neloyalnu konkurenčiju i onu koja je iz sive zone, jer tako nešto je najopasnije za pacijente i društvo - kaže dr Krasavac. - Neka nadležni kontrolišu i njih kao i nas. Naši lekari ne mogu da rade u tim privatnim ustanovama, bez naše saglasnosti, jer je svako korišćenje našeg identifikacionog pečata, praktično, krivično delo. Mi ćemo, i dalje, da radimo profesionalno, savesno i odgovorno, a ko drugačije radi, neka vide nadležni.

JEFTINIJA UVERENjA

NEDOPUSTIVO je da se i po šezdesetak uverenja samo ispečatira, bez pregleda i za najosetljivije stvari kao što je rad na visini ili slično - kaže dr Krasovac.

On ističe i da su sve pomenute usluge kod njih jeftinije, ali su pregledi detaljni i nema mogućnosti da oni koji ne uspunjavaju uslove dobiju željena uverenja.

The screenshot shows a news article from Telegraf.rs. The headline reads: "Svetlana je napisala 100 životnih mudrosti za pacijente: Sve je odradila sama, a sada se na terapiji u Valjevu uče najvažnije životne stvari (FOTO)". Below the headline is a photo of a woman smiling, identified as Svetlana Milivojević. To the left of the main content is an advertisement for a Tesla smartphone. On the right side, there are two columns: "NAJNOVIJE" and "NAJČITANije", each with several news snippets. A sidebar on the right features an advertisement for a Gigatron smartphone with a "SNIZENO" (discounted) offer.

Svetlana je napisala 100 životnih mudrosti za pacijente: Sve je odradila sama, a sada se na terapiji u Valjevu uče najvažnije životne stvari

Ona je, kako kaže, pomoću "štapa i kanapa" napravila improvizovani pano

Za razliku od oronulih čekaonica u većem delu valjevske bolnice, koja čeka dugonajavljuvanu kompletну rekonstrukciju, umesto reklama farmaceutskih kuća, koje se mogu videti na nekim mestima, **jedan hodnik krasiti neobičan pano sa "100 životnih lekcija"**.

Na improvizovanom panou u čekaonici Centra za rehabilitaciju nalazi se preko 100 životnih mudrosti, prenetih iz pojedinih knjiga, a služe pacijentima, da prekrate vreme čekajući svoj termin za terapiju. Za to je **najzaslužnija Svetlana Milivojević, viši terapeut Centra za rehabilitaciju** valjevske bolnice. Ona je, kako kaže, pomoću "štapa i kanapa" napravila improvizovani pano, i na njemu ispisala preko 100 životnih mudrosti iz dve knjige, koje su na nju ostavile najjači utisak.

- Pošto su u našem Centru velike gužve, rodila se ideja da uradim nešto ovako, kako bi pacijenti što lakše podneli čekanje, pošto su ogromni redovi, ali i da bi odavde, možda, otišli sa nekim pozitivnijim razmišljanjima o životu. **Inspiraciju za "100 životnih mudrosti" sam pronašla u knjigama Robina Šarma**

"Kaluđer koji je prodao svoj ferari" i "Ko će suze da briše kad te ne bude više". Na panou su ispisane uglavnom mudrosti iz ovih knjiga - priča Svetlana.

Na pano, na kome su ispisane životne mudrosti, pacijenti su izuzetno dobro reagovali, a nekima je pomalo bilo čudno, jer nisu navikli da poruke koje se odnose na životnu filozofiju viđaju po bolničkim hodinicima.

- Pacijenti su odlično reagovali na ovo i **veliki broj njih, u šta sam se više puta uverila, dok čeka terapiju, vreme provodi čitajući ove životne mudrosti**. Mnogi od njih su pitali ko je to osmislio, a neki od njih su slikali ovaj pano, jer tako nešto nisu viđali po bolnicama, a nadam se da su neke od ispisanih životnih mudrosti i primenili u sopstvenom životu - kaže Svetlana.

Životne mudrosti ispisane su na panou koji je napravljen od rama za cvoljanje čilima, što je bio deo radne terapije u bolnici.

-Taj ram je bio rashodovan. Ja sam preko njega stavila neke stare kalendare i otpozadi svojom rukom ispisala sve mudrosti, a iza njega, kao oslonac sam stavila staru zelenu zavesu, koju sam ovde pronašla. Iako je sve urađeno pomoću "štapa i kanapa", na kraju je dobro ispalio i što je najvažnije, pacijenti su odlično reagovali - rekla je Svetlana.

Za razliku od njih, **neke njene kolege nisu baš razumele ovu ideju, mislile su "da je zaludna i slično"**. Međutim, kada su videli kako je sve ispalio i da pacijenti odličnu reaguju na to, shvatili su da njen posao nije bio uzaludan.

Da je uradila odličnu stvar ova fiziterapeutkinja najbolje potvrđuje to što se **pano u hodniku Centra za rehabilitaciju nalazi već 10 godina**, niko ga nije uništio, naprotiv, neki od pacijenata su dopisali i svoje životne mudrosti.